

MELDING FRA SKADEUTVALGET NR. 04/15

Oslo, 3.september 2015

Flom-, vann- og skredskader i Sørøst-Norge primo september 2015

Den kraftige nedbøren de siste dagene over Sør-Norge har skapt mange utfordringer – og skader. Situasjonen er noe uoversiktlig – men det synes klart at det største antallet skader har inntruffet i Vestfold og Buskerud. Foreløpig er antallet meldte skader i underkant av 1000. Dette er forventet å øke. De samlede skadekostnader så langt er estimert til 100 mill.

Skader har oppstått både som følge av flom i vassdrag (elver og bekker) og ved at villbekker har oppstått i skrånende terreng.

Med erstatningsbetingende flom i vassdrag forstås en situasjon der ekstraordinær nedbør fører til unormalt høy vannstand med skadevoldende oversvømmelse. Det er også erstatningsbetingende flom når ekstraordinær, naturlig avrenning danner villbekker i skrånende terreng. Det forutsettes at situasjonen medfører ekstraordinær skade.

Oversvømmelser som har som hovedårsak at det er manglende dimensjonering på kulvert, stikkrenner o.l. anses ikke som naturulykke.

Med villbakk forstås vann som samler seg og graver nye løp eller følger naturlige furer og fordypninger i terrenget. Overflateavrenning utover dette, anses ikke å falle inn under begrepet villbakk. Slikt skyldes ofte manglende drenering, feil arrondering, utilstrekkelige systemer for avledning av vann,

Vann som bare samler seg i fordypninger i terrenget etter nedbør, gir ikke en flomsituasjon.

I tillegg er det konstatert mange tilbakeslagsskader. Slike skader er ikke å betrakte som naturskader.

Brannforsikrede objekter - som bygninger, innbo, løsøre, maskiner, varer samt hageanlegg – er omfattet av naturskadeforsikringen.

Skader på objekter som faller utenfor forsikringsdekningen, må meldes til Statens naturskadefond via lensmann - utenfor lensmannsdistrikt til namsfogd eller politi med sivilrettslige oppgaver - senest 3 måneder etter at skaden er inntrådt.

Selskapene har ansvar for all kommunikasjon og informasjon overfor forsikringstaker, og for at nødvendige redningstiltak blir utført.

Det vil ikke bli iverksatt koordinert taksering. Takseringsarbeidet vil uansett ta tid. Selskapene må sørge for at takstopdragene settes til takstmenn med nødvendige erfaring og kompetanse.

Som kjent omfatter naturskadeforsikringen flomskader på hage/hageanlegg, gårds plass og tilførselsvei som ligger innenfor hage/tomt naturlig beliggende rundt forsikret bygning – oppad begrenset til 5 dekar. Det er en forutsetning at hagen/hageanlegget er tilknyttet bolighus/våningshus/fritidshus.

Hvis det er skader på arealer utenfor det som er definert som hage/hageanlegg/tomt, må slike skader meldes til Statens naturskadefond via lensmann, for taksering.

Hageanlegg tilknyttet bygninger som primært benyttes til næringsvirksomhet vil tilsvarende falle utenfor forsikringsdekningen, men omfattes av den statlige ordningen.

Skadehåndboken inneholder utfyllende stoff om hage/hageanlegg/tomt, og dermed grensegangen mellom forsikring og Statens naturskadefonds ansvar.

Utbedring av skadene berører i noen tilfeller flere aktører: kommunen, Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Statens naturskadefond. Skadeutvalget oppfordrer selskapene til å samarbeide med andre berørte aktører når det er hensiktsmessig for bl.a. rasjonell fremdrift og koordinering av ressursene. I enkelte saker kan det dessuten være aktuelt med sikring forut for gjenoppretting av skaden. Sikring er som kjent ikke omfattet av forsikringen, men må ofte samordnes med gjenopprettingen.

Kommunene bør oppfordres til å spille en aktiv rolle ved sikring. Kommunene har et ansvar i slike tilfeller – noe som fremgår av naturskadelovens § 20: *”Kommunen plikter å treffe forholdsregler mot naturskader slik som bestemt i plan- og bygningslovens §§25 – første ledd, nr. 5 og 68 – samt ved nødvendige sikringstiltak.”*

Hjemmesidene til Statens naturskadefond (Statens landbruksforvaltning) inneholder bl.a. håndbok i taksering av skader som ligger innenfor fondets ansvarsområde. Håndboken ligger her <https://www.slf.dep.no/no/erstatning/naturskade/erstatning>

Her finnes også stoff om hva det offentlige erstatter, rutiner m.m.

Selv om det har vært mye og intens nedbør skal regress alltid vurderes. Det er selskapets ansvar og oppgave å innhente faktum i saken for vurdering av regressgrunlaget - og gjennomføring av eventuelle regresser.

Med vennlig hilsen

Skadeutvalget